Villa Quartre-Bras
Kastanjelaan 16
6883 HZ Velp

Monumentgegevens

Monumentnummer	0000328
Inschrijving register	29 juli 2009
Kadastrale aanduiding	Velp H 1849

Historie en ligging:
Karakteristiek blokvormig pand, gelegen op de hoek van de Kastanjelaan en de Kerkstraat, waar tevens de Stationsstraat en de Brugweg op uitkomen. Het pand is aan drie zijden omgeven door een tuin en van de weg gescheiden door middel van een laag ijzeren spijlenhek. De voorgevel van het huis is naar de tussen 1862 en 1865 aangelegde spoorlijn Arnhem-Zutphen gericht. De oorspronkelijke laanbeplanting met kastanjebomen is verdwenen. Het pand, dat tussen 1880 en 1890 werd gebouwd en invloeden van het neoclassicisme vertoont, onderging in 1906 in opdracht van J.C. Visser een verbouwing onder leiding van architect Chr. Jansen.
Van deze verbouwing is in het gemeentearchief een verbouwingstekening bewaard gebleven. Wat er precies in dat jaar aan het pand verbouwd is, is uit de tekening niet op te maken. Op het verbouwingsplan wordt het pand aangeduid met de naam "Nabu" of "Nabij".

Plattegrond en opbouw:
Het huis heeft twee bouwlagen en is geheel bepleisterd. De achtergevel is vlak gepleisterd, de beide zijgevels én de voorgevel in blokverband in lagen van verschillend formaat. Om het pand loopt aan de onderzijde een gepleisterde en grijs geschilderde plint. De gevels worden aan de bovenzijde beëindigd met een architraaflijst, een vlak fries en een kroonlijst op houten consoles waarin de goot is opgenomen.
Het afgeplatte schilddak is belegd met gesmoorde kruispannen. De hoeken van de voor- en zijgevels worden geaccentueerd door hoekpilasters. Het pand is aan de voorzijde onderkelderd. Op de tekening uit 1906 is het huis ingedeeld met een centraal gelegen vestibule met achterliggend trappenhuis.
Links hiervan bevonden zich de voorkamer, de slaapkamer met enkele kasten en de keuken. Rechts daarvan een kamer en suite, voorzien van schuifdeuren. De verdieping bestond uit een centraal gelegen corridor en kabinet, met aan weerszijden in totaal vier slaapkamers en een badkamer. De zolderverdieping bevatte een bodekamertje dat uitkwam op een in het schilddak uitgespaard en nu nog aanwezig balkon.
Het interieur van de villa is niet meer origineel.

Voorgevel:
De voorgevel van het huis heeft een symmetrische indeling met drie assen. De middenas is uitgevoerd als een risaliet, die de kroonlijst doorbreekt en eindigt met een kleine topgevel. De grote en geprofileerde deklijst die dit geveltje afsloot en nog zichtbaar is op de verbouwingstekening van 1906, is verdwenen. In de risaliet bevindt zich een uitgespaard veld waarin zich de ingangspartij bevindt met daarboven een balkon op bewerkte consoles en voorzien van een ijzeren balkonhek. De voordeur is uitgevoerd in neorenaissance stijl met frontons en profiellijsten. De oorspronkelijke panelen zijn voorzien van een glasvulling.
De openslaande balkondeuren zijn vernieuwd en hebben een rechthoekig bovenlicht.

De balkondeuren zijn op de verbouwingstekening geplaatst in een gekoppeld rondbogig kozijn met profielomlijsting. De zolderverdieping bevat een gekoppeld driedelig kozijn met een hoger middenraam. Dit venster bevat draairamen. Tussen dit venster en de balkondeuren bevindt zich in de risaliet de naam van het woonhuis, geschilderd op de gevel. De risaliet wordt aan weerszijden begrensd door verticale, verdiepte en opliggende panelen. Links en rechts van de voordeur bevindt zich op de begane grond een breed venster met een vernieuwde vaste middenstijl met aan weerszijden daarvan een enkelruits schuifraam.
Deze vensters zijn gevat in een uitbouw, omlijst met hoekpilasters, die voorzien zijn van verdiepte panelen en kapiteelachtige elementen met in pleister gesneden krulwerk. Boven de middenstijl van het venster is een sluitsteen met diamantkop aangebracht met daarboven een kroonlijstachtige bekroning. Boven deze vensters bevindt zich op de verdieping een T-schuifraam, oorspronkelijk voorzien van persiennes. In de plint zijn twee kelderlichten aangebracht.

Linker zijgevel:
De linkerzijgevel bevat slechts één vensteropening waarin een enkelruits schuifraam is aangebracht.

Achtergevel:
De achtergevel, die vlak gepleisterd is heeft rechts een éénlaags aanbouwtje met een plat dak. Links daarvan bevindt zich een enkelruits schuifraam. Aan de linkerzijde van de gevel zijn op de plek van de voormalige serre nieuwe tuindeuren aangebracht. Op de verdieping bevinden zich twee T-vormige schuifframen met daartussen een vierkant klapraam. Tegen de rechter gevelzijde is een moderne brandtrap aangebracht.

Rechter zijgevel:
De rechtergevel heeft op de begane grond twee vensters met vernieuwde houten kozijnen. Op de plaats van het linker kozijn bevond zich volgens de verbouwings-tekening een dubbel openslaande tuindeur. De middenas werd in beslag genomen door een rondbogige nis. Op de verdieping bevinden zich twee T-schuifframen met daartussen een blind venster.

Reden van plaatsing:
Het pand bezit stedenbouwkundige waarde:
- Als karakteristiek onderdeel van de uit deze periode bewaard gebleven bebouwing aan het zuidelijk deel van de Kastanjelaan uit de tweede helft van de 19de eeuw (ensemblewaarde).

Het pand bezit architectuurhistorische waarde:
- omwille van de redelijk gaaf bewaard gebleven hoofdvorm, de detaillering en het materiaalgebruik;
- als goed voorbeeld van een villa in neoclassicistische stijl uit het eind van de negentiende eeuw.

Voldoet aan de basisnormen a en b alsmede aan de meerwaarden 1b, 1d, 2a, 2c. Op grond van bovenstaande voldoet het pand aan artikel 1, sub a, b en c van de gemeentelijke monumentenverordening.

Voor en rechterzijgevel Quatre-Bras – 2016

Foto: Cees Alberts / fotoclub Veluwezoom © CC BY-NC-ND